

Jak cizinci ovlivnili rozvoj golfu u nás

ČÁST I. Rodinný klan Grossovi & spol.

NAPSAL: **Prokop Sedlák** SPOLUPRÁCE: **J.C.Novák**
FOTO: **Golf in der Tschechoslowakei, 1930-33**

Po vítězství v Piešťanech, zleva: sl. Grossová, J. Lüftner, S. Schubert, M. Wepsová, E. v. Szlávy, pí. Grossová, H. Jones

Téma vlivu zahraničních hráčů na rozvoj golfu na území Československa, tedy v období po vzniku ČSR, je dosti obsáhlé, byť je – v našem případě –, ohraničeno r. 1948. Pro jeho první část jsme se rozhodli zaměřit na hráče-amatéry, které s československým golfem (a našimi golfisty) pojily speciální vztahy. Jejich nejvýznamnějším představitelem byl „rodinný klan“ Grossů...

GROSSOVI, UVĚDOMĚLÍ ČEŠI I HRDÍ NĚMCI

V roce 1896 tvořili rodinu Grossových maminka, vdova po řediteli cukrovaru, čtyři synové Fridrich (Fritz), John, Sláva a Eman a dcera Luisa. Fridrich byl v té době národnostně uvědomělým Čechem, který znal nazpaměť verše Karla Havlíčka i básně Jana Nerudy. Jeho bratři se více cítili být Němci. Paní Grossová se hlásila k německé národnosti. V tu dobu žili v Praze. Svoji náklonnost k češtví vyjadřoval Fritz i účastí na českých společenských akcích v Národní Besedě i v prvním desetiletí 20. století, kdy již působil ve Vídni. Byl ženatý a s manželkou Marylou měli dceru Miu a syna Fridricha.

Po celou První republiku měl náš golf výrazně nadstandardní vztahy s Rakouskem. I když v prvních letech nového státu přežívala ve společnosti averze ke zbytku toho, co zůstalo po rakouském mocnářství, golf tuto averzi nesdílel a s novým Rakouskem rozvíjel sportovní i společenské vztahy. Byl to však proces opřený o dřívější přátelské mezilidské vztahy, jejichž kořeny sahají až do doby, kdy monarchie byla pevná a o její dlouhodobé existenci nikdo nepochyboval. Hlavním architektem těchto vztahů byl Ing. Bedřich (Friedrich) Gross, k němuž se váží i osobní vzpomínky autora.

GOLFOVÁ RODINA SE VŠÍM VŠUDY

S golfem se Gross seznámil ještě před Velkou válkou. Na svou dobu měl dobrou výkonnost – v r. 1925 se stal mezinárodním mistrem Rakouska. Druhý titul získal o pět let později. Je zajímavé, že v obou případech je u jeho jména v rakouské his-

ROSS THOMPSON

Američan působící ve Švýcarsku. Poprvé se s ním setkáváme na mistrovství ČSR 1935. V tu dobu byl již amatérským mistrem Dánska (1932) a Holandska (1933). V r. 1935 zavítal na provizorní brněnské hřiště a předvedl brněnským golfistům ukázkou vrcholného amatérského golfu. Při každém následujícím pobytu v ČSR se neopomenul do Brna vrátit. V r. 1936 se zúčastnil opět mistrovství ČSR a následného Mezinárodního amatérského mistrovství.

Nevynechal ani Otevřené mistrovství ČSR 1937 ani Mezinárodní amatérské mistrovství, poprvé hrané na novém hřišti v Karlových Varech. Zatímco Thomsonovo soupeření s H. Tonderem probíhalo dosud na dálku v utkáních hraných na rány, v přímém souboji na jamky se utkali na amatérském mistrovství Rakouska 1937 a toto střetnutí dopadlo pro Tondera neslavně - prohrál vysoko 7/5. Posledních dvou velkých meziválečných soutěží, Otevřeného mistrovství ČSR v K. Varech a Mezinárodního amatérského mistrovství ČSR v Mar. Lázních v r. 1938 se Thompson ještě účastnil – v semifinále se podruhé utkal s H. Tonderem. Tentokrát zvítězil Tonder 3/2 a otevřel si cestu do finále, v němž porazil mistra Hongkongu Brita mjr. Shannona 3/2 a stal se podruhé amatérským mistrem ČSR. Odtržení Sudet a II. světová válka zpřetrhaly vazby mezi Thompsonem a československými golfisty...

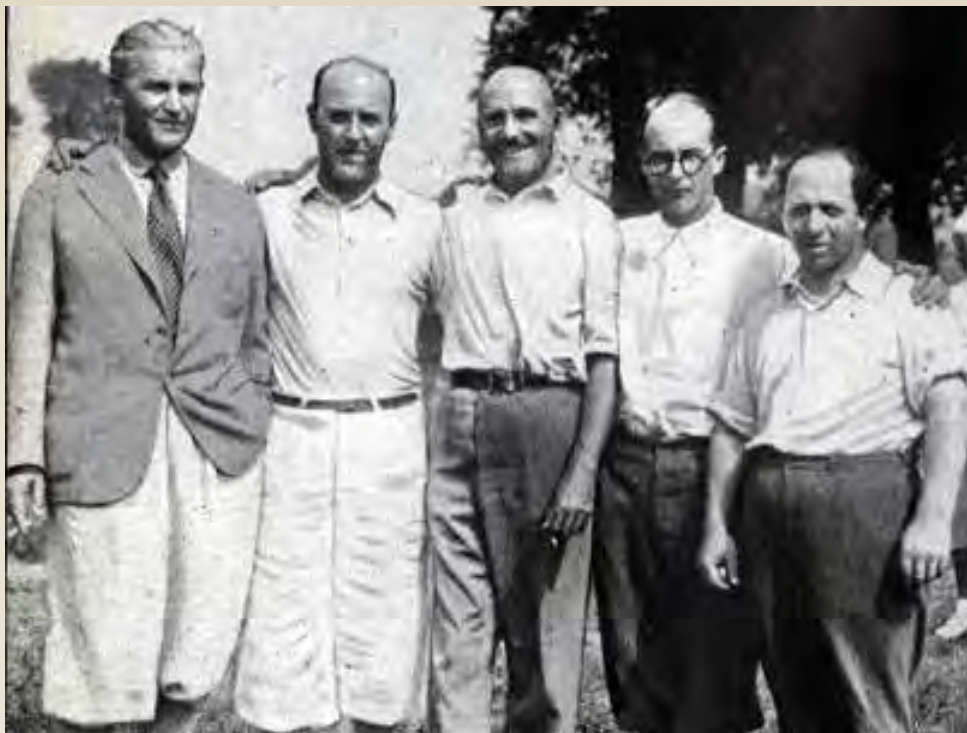
Ing. Bedřich Gross se synem Fridrichem, manželkou Marylou a dcerou Miou v Piešťanech

torické statistice uvedena národnost česká. Kvalitními golfisty byli i další příslušníci jeho rodiny – manželka Maryla, syn Fridrich i dcera Mia.

Manželka Maryla získala titul mezinárodní mistryně Rakouska v letech 1934 a 1935. Golfové znalosti Grosse byly rozsáhlé. V roce 1927 vyprojektoval v Lainzu u Vídně, na pozemku bývalé zoologické zahrady, nové hřiště pro International Country Club a stal se jeho čestným tajemníkem. Po založení Rakouského golfového svazu v r. 1931 se stal jeho viceprezidentem.

OSA DOBRA: MARIÁNKY, VARY, PRAHA, PIEŠTANY, VÍDEŇ

Při založení Golf Clubu Praha v r. 1926 se stal jeho členem a byl zvolen do čestného výboru. V r. 1928 skončil třetí na mistrovství Karlových Varů v silné konkurenci zahraničních, převážně amerických hráčů. Poté jej pověřilo město Karlovy Vary výběrem místa pro budoucí osmnáctijamkové hřiště. Že se svého úkolu zhostil

Středoevropské setkání – Ing. B. Gross, K. Hammes, D. Lauber, S. Schubert, Fr. Ringhoffer ml.

Z mezinárodního dámského mistrovství ČSR 1932 – E. v. Szlávy, M. Gross, M. v. Wolf, A. Davis, S. Tonderová, M. Ellisen, K. Linhartová

s úspěchem, mohou dosvědčit i dnešní hráči, kteří hřiště v Olšových Vratech stále obdivují. Při jeho slavnostním otevření v r. 1935 zde zastupoval Rakouský golfový svaz. Na motolském hřišti v r. 1929 triumfoval při prvním ročníku Švestka Cupu, o rok později skončil na druhém místě. V roce 1932 jej GCP uváděl jako svého nejlepšího hráče s hcp -6.

Grossova manželka Maryla se u nás zúčastnila řady dámských soutěží. V r. 1932 to bylo první dámské mistrovství ČSR v Piešťanech, kde ve finále podlehla nejlepší maďarské hráčce E. V. Szlávy 4/2. O rok později se mistrovství opět konalo v Piešťanech - tentokrát se však do finále probojovala Marylina dcera Mia. I ta ve finále podlehla E. V. Szlávy - přesvědčivě 7/6. Syn Fridrich reprezentoval Rakousko

na druhém mezinárodním amatérském mistrovství ČSR v roce 1933 v Motole, navazující Dámské soutěže se zúčastnily i matka s dcerou – a Maryla soutěž vyhrála.

Kromě prvního mezinárodního meziklubového utkání GCP a International Country Club Wien (Lainz) ve Vídni, kterým v r. 1931 vstoupili čeští golfisté na mezinárodní scénu, se v dalších letech stal výsledkem česko-rakouské spolupráce Středoevropský pohár, hraný tradičně v Rakousku. V roce 1935 se jak Ing. Bedřich Gross, tak

jeho syn Fridrich Gross zúčastnili Mezinárodního amatérského mistrovství v Mariánských Lázních. Obě ženy z rodiny se zúčastnily souběžně hraného Mezinárodního mistrovství žen v Mariánských Lázních. Maryla se probojovala do semifinále, kde ji vyřadila nejlepší československá hráčka Mimi Wepsová.

V roce 1936 se konalo mistrovství ČSR opět v Mariánských Lázních. Tentokrát se zúčastnil syn Fridrich jako reprezentant německého Frankfurtu. Jeho cesta soutěží skončila ve čtvrtfinále porážkou od

ERZSÉBET (ELISABETH) VON SZLÁVY

Tuto maďarskou golfistku můžeme směle zařadit mezi cizinky, které ovlivnily pozitivně rozvoj našeho golfu. Po dobu pěti let, v období největšího československého meziválečného golfového rozkvětu, reprezentovala na mistrovských soutěžích v ČSR vrchol středoevropské amatérské herní úrovně. V ČSR se představila v r. 1932 v Piešťanech na Mezinárodním mistrovství ČSR žen a získala svůj první titul mistryně ČSR. V tu dobu byla již devítinásobnou mistryní Maďarska, trojnásobnou mistryní Rakouska a mistryní Německa z roku 1926.

V r. 1933 přijela na mistrovství do Piešťan opět a opět zvítězila. V dalším roce se mistrovství nekonalo, takže titul přijela obhajovat až v roce 1935 do Mar. Lázní. V semifinále i ve finále se utkala s nejlepšími Češkami, L. Raudnitzovou a M. Wepsovou. Obě porazila a odvezla si další, již třetí československý mistrovský titul. K další výkonnostní konfrontaci došlo na mistrovství Rakouska 1935, kde získala již čtvrtý mistrovský titul. Byla tedy úřadující mistryní tří středoevropských zemí, Maďarska, ČSR a Rakouska. Na mistrovství ČSR v K. Varech byla E. v. Szlávy opět na startu. Ve finále se střetla s L. Raudnitzovou. I tentokrát Maďarka zvítězila (4/2) a získala pátý československý mistrovský titul. To bylo její poslední vystoupení na československé půdě...

Piešť Lázně Píšťany Golf

Výjev při odevzdání put. poháru New York Heraldu pí bar. M. Reizes, jež dobyla 1928 v Píšťanech vítězství. Stále vzrůstající návštěvou z Anglie a z Ameriky, stává se píšťanský golf oblíbeným dostaveníčkem milovníků tohoto sportu. Hřiště o 9 holes leží malebně na řece Váhu. Tamtéž stále profes. tréner. Novou automobil. cestou možno tam dospět do Thernia=Palacu za 2 min. Píšťanské hřiště bude letos dějištěm turnaje o put. pohár New=YorkHerald. Inf.: Sport. sekret. ředitelství lázní.

Hanno Tondera 6/5. Mistrovství žen bylo v tom roce nahrazeno Velkou dámskou cenou. Pro konečné pořadí bylo rozhodující utkání Luisy Raudnitzové (pozdější Lady Abrahams) s Marylou, které skončilo na 17. jamce vítězstvím pražské hráčky.

Byl to její významný sportovní úspěch, protože Grossová byla mistryní Rakouska z let 1934-35 a mistryní Wiener Golf Clubu z let 1931-34 a 1936. V r. 1937 na mistrovství

ČSR v Karlových Varech jí však neúspěšně vybral pro první kolo nejlepší Středoevropanku E. V. Szlávy, s níž po těžkém boji prohrála až na 18. jamce 1/0.

V dámském mistrovství Rakouska 1937 byl československý golf zastoupen jedinou hráčkou a to Luisou Raudnitzovou. V prvním kole zvítězila nad Marií Wolfovou 2/1, ale pak ztroskotala v semifinále na Maryle Grossové 5/4. Ve finále se utkaly Maryla Grossová a paní de Moss (pozdější manželka Henry Cottona). Po velkém boji zvítězila paní de Moss 1 up.

VÁLKA, ÚNOR, KONEC GOLFU

Nastal rok 1938 a s ním zásadní změny pro Rakousko a později i pro Československo. Otevřeného mistrovství ČSR v Karlových Varech i později Mezinárodního amatérského mistrovství ČSR v Mariánských Lázních se ještě zúčastnil za rodinu Grossovu syn Fridrich, tentokrát jako člen GC Marienbad.

Od vypuknutí až do konce II. světové války nejsou o rodině Grossových žádné zprávy. Po válce začal Ing. Gross opět působit v československém golfu. Zřejmě se přestěhoval z válkou poničené Vídně do Prahy spolu se svou dcerou Miou. O zbývajících členech jeho rodiny žádné informace nemáme. Na XI. valné hromadě GCP v září 1945 byl zvolen do komise

>> O AUTORECH <<

**Ing. arch.
Jaroslav C. Novák, CSc.**
Architekt-urbanista
(1953)

V současnosti se věnuje vlivům územního plánování na životní prostředí

S golfem spojil život od r. 1975 jako člen a funkcionář motolského Golf Clubu Praha, jehož historii zpracoval v publikaci „GCP v Motole & Klánovicích“; dále vydal skripta „Golfová hřiště (nejen) pro architekty a urbanisty“ a kompendium „Československá golfová hřiště“ (s P. Sedlákem a Svobodou)

Za sedm let spolupráce uveřejnil ve ForGolfu přes 70 původních příspěvků

Na archívním webu www.golfarch.cz zpřístupňuje digitální verze „zapomenutých“ odborných rukopisů, samizdatů aj. již nedostupné golfové literatury

Ing. Prokop Sedlák
(1943)

je autorem fundamentální publikace „Historie golfu v českých zemích a na Slovensku“, v golfové rubrice serveru iDnes publikoval sérii historických golfových studií. Je pravidelným přispěvatelem rubriky Revisited, zpravidla ve spolupráci s J. C. Novákem. Jako spoluautor se s ním podílel na publikaci „Československá golfová hřiště“. Ve svém domovském Golf klubu Líšnice, jehož je oddaným kronikářem, prošel řadou funkcí až po prezidenta GKL. Vysoké funkce zastával po r. 1968 i v Golfovém svazu, po r. 1989 působil v golfové federaci, kterou po rozpadu ČSSR pomáhal zakládat. Byl jejím jednatelem i viceprezidentem. V r. 2005 byl uveden do Síně slávy českého golfu. Jako uznávaný golfový historik je aktivním účastníkem všech akcí „Hickory-golfu“ a dopisovatelem řady domácích i zahraničních odborných časopisů...

pro hřiště a na první poválečné Valné hromadě Golfového svazu ČSR za člena technického výboru.

Až do pozdního věku si udržoval vysokou kvalitu hry. Účastnil se řady turnajů. Poslední soutěží, kterou však již nedohrál, bylo amatérské mistrovství republiky 1947 v Mariánských Lázních. V GCP měl tou dobou veden handicap -14, jeho dcera Mia McLaughlinová-Grossová handicap -12. Po únorovém převratu se již jméno Gross v československém golfovém prostředí nadále nevyskytovalo.

DESIDER LAUBER

I tento maďarský golfista svým přátelským vztahem pozitivně ovlivnil vývoj golfu v ČSR. K prvním kontaktům s ním došlo na druhém mistrovství Slovenska, které se hrálo v Piešťanech na podzim 1931. Lauber vyhrál před tehdejšími nejlepšími československými hráči S. Schubertem. Byl již v té době čtyřnásobným mistrem Maďarska a mistrem Rakouska z roku 1926. Amatérského mistrovství ČSR se Lauber poprvé zúčastnil v r. 1933 na hřišti v Praze-Motole, kdy již měl na kontě další dva domácí mistrovské tituly.

Maďarovým oblíbeným místem v ČSR byly Piešťany, proto se tam v l. 1933-34 účastnil Mezinárodních golfových týdnů. Z turnaje si odnesl vítězství v Ceně hotelu Bristol. V r. 1936 reprezentoval Maďarsko ve Velké ceně národů v Baden-Badenu. V soutěži, ve které zazářil H. Tonder, si sice jako 56 letý ještě zahrál, hlavně se zde však zúčastnil přípravné schůzky, na které byly položeny základy k založení Evropské golfové asociace... V roce 1950 se sedmdesátiletý Desider Lauber pokusil navázat na válkou zpřetrhané kontakty s československými golfisty a obrátil se v této věci na Ing. Josefa Charvátu. V té době již v čele československého golfu působila jiná funkcionářská generace – a tak se zpřetrhané kontakty navázat nepodařilo.